

Ekosystemtjänster – Utrymme för naturens tjänster i en storstadsregion

8.30 Frukostmingel och registrering

9.00 **Ekosystemtjänster – en introduktion**

Pilotprojekt i en grön kil

*Naturen bryr sig inte om kommungränser. Inom Delsjön - Härskogenkilen samarbetar fem kommuner och GR i ett naturvårdsprojekt vars syfte är att ta fram ett gemensamt kunskapsunderlag om kilens olika värden. **Karin Meyer, projektledare på GR**, berättar.*

Ekosystemtjänster – vad är det?

*Naturens mångfald och processer utför myriader av uppgifter som vi människor är beroende av. Ekosystemtjänster ger stora värden för samhället, och är grundläggande förutsättningar för vår överlevnad och välfärd. **Maria Thordarson, Länsstyrelsen Västra Götaland**, ger oss inblick i begreppen.*

Kartläggning av Ekosystemtjänster – fallstudie Delsjön-Härskogen

*Syftet har varit att ta fram en metod för kartläggning av ekosystemtjänster i Göteborgsregionens gröna kilar. Kartläggningen ska vara användbar inom samhällsplanering på regional och kommunal nivå, speciellt med fokus på fysisk planering. **Lena Brunsell, Ekologigruppen**, berättar om studien.*

10:00 Kaffepaus

10.20 **Vad Ekosystemtjänster gör för oss – ett axplock**

Naturens betydelse för hälsan

*Vad är det hos naturen som är så viktigt för oss? **Eva Sahlin, doktorand inom miljöpsykologi vid SLU i Alnarp**, berättar om vikten av natur, trädgård och grönstruktur för hälsan. Hon visar också vad som sker inom aktuell forskning.*

Tysta områden i Göteborgsregionen

*Vi utsätts dagligen för buller i olika omfattning. För att uppnå miljömålet God bebyggd miljö behöver tystare områden finnas där vi kan uppleva naturens ostörda ljud. **Perry Ohlsson, ÅF konsult**, presenterar resultatet från en alldeles färsk utredning.*

Ny teknik lockar till naturupplevelser

*Kan man använda mobiltelefonen för att lära av naturen? En app som heter Naturfrågan ska aktivera besökare i tre fina naturområden i Mölndal, Mölnlycke och Lerum. **Jonathan Sterner, Mobile Storytelling**, berättar mer.*

Ekologisk livsmedelsproduktion och Ekosystemtjänster i jordbruket

***Stina Månsson, Hushållningsallskapet**, berättar om ekologisk grönsaksproduktion och vilka ekosystemtjänster som krävs för att driva ett ekologiskt jordbruk.*

11:30 Lunch

12:30 Hur kan vi jobba med ekosystemtjänster?

Proposition för att stärka den biologiska mångfalden och säkra livsviktiga ekosystemtjänster

*Propositionen vill synliggöra och inkludera ekosystemtjänsters värde i samhällsplanering och näringslivsutveckling. **Michael Löfroth, Miljödepartementet**, berättar om intentionerna i propositionen och det fortsatta arbetet.*

Ekosystemtjänster i stadens planering

***Evelina Eriksson, miljöplanerare Göteborgs stad**, berättar om projektet som skall föra in kompensationsåtgärder och grönytefaktor i planeringsarbetet.*

C/O City – skapar levande städer

***Christina Wikberger, projektledare Stockholms stad**, berättar om projektet som vill lyfta fram värdet av naturen i staden. Projektet avser skapa nya modeller och verktyg och visa upp konkreta exempel för att arbeta med ekosystemtjänster i samhällsplaneringen.*

Paneldiskussion

Christina Wikberger, Stockholms stad; Maria Thordarson, Länsstyrelsen Västra Götaland; Michael Löfroth, Miljödepartementet; Lars Heineson, GR

14:00 Fika

14:20 Hur jobbar andra med ekosystemtjänster?

Våtmarksrestaurering i Spanien

*I ett flertal andra länder har man kommit betydligt längre än vi gjort i Sverige när det gäller arbetet med ekosystemtjänster. **Leif Lithander, Naturvårdsintendent vid Göteborgs Naturhistoriska Museum/Västarvet och doktorand i naturvårdsbiologi vid Göteborgs universitet**, berättar om en våtmark i utkanten av staden Vitoria-Gasteiz i Spanien.*

Riksbyggen räknar med ekosystemtjänster

*Riksbyggen har tillsammans med konsultföretaget Sweco tagit fram en metod för att göra en bedömning av hur naturens tjänster kan bevaras, och om det går även förstärkas, vid utveckling av nya områden för bostäder. **Karolina Brick, Hållbarhetsspecialist Riksbyggen**, berättar om verktyget.*

15:00 Workshop 3x15 minuter

15:45 Gemensam reflektion från deltagare och panel

16:00 Dagen slut

